

Zaaknummer : 231522

Raadsvergadering : **26-10-2021**

Onderwerp : **Levering- en verwerkingsovereenkomst Twence**

Collegevergadering : 14-09-2021

Portefeuillehouder : Wethouder H.J. Bosman

Steller : Meijer, Marcel, Team tel. : 0545250289
Opdrachtgeverschap A

Te nemen besluit

Geen zienswijze indienen op de concept leverings- en verwerkingsovereenkomst huishoudelijk afval Twence voor de gebonden stromen zijnde restafval en GFT

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Wij zijn aandeelhouder bij Twence. Dit betekent dat aandeelhouders verplicht zijn de gebonden stromen (zijnde restafval en GFT) te leveren en te laten verwerken bij Twence. Hiervoor is op 1 juli 1997 een contract afgesloten. Het contract loopt op 30 juni 2022 af. Samen met Twence en de aandeelhouders is een nieuwe leverings- en verwerkingsovereenkomst opgesteld (bijlage 1). In de aandeelhoudersvergadering van Twence op 22 april jl. hebben de aandeelhouders ermee ingestemd om de concept leverings- en verwerkingsovereenkomst in behandeling te nemen in de individuele gemeenten. Alle reacties worden verwerkt, zodat in de aandeelhoudersvergadering op 2 december 2021 een definitief voorstel kan worden vastgesteld waarna de overeenkomst door de individuele gemeenten voor 30 juni 2022 getekend kan worden.

Argumentatie

Juridische toetsing van de overeenkomst

Infence Advocaten en Benthem Gratama Advocaten hebben afzonderlijk van elkaar de overeenkomst beoordeeld op de quasi-inhouse uitzondering (art. 2.24a en b Aanbestedingswet). Onderzocht is of de overeenkomst rechtmatig is om het afval van de aandeelhouders zonder Europese aanbesteding door Twence te laten verwerken. Voor een beroep op de quasi-inhouse uitzondering gelden 3 vereisten namelijk het toezichtcriterium, het merendeelcriterium en het privé-kapitaalverbod.

Beide advocatenkantoren komen tot de conclusie dat op basis van de statutaire regelingen inzake toezicht en participatie, de prognoses aan tonnage in combinatie met het feit dat de toestroom van tonnage afkomstig van niet-aandeelhouders zelf kan worden gemanaged en de afwezigheid van privaat kapitaal de overeenkomst aan de vereisten voor toepassing van de quasi-inhouse uitzondering voldoet.

Kanttekeningen en risico's

In de aanloop naar de nieuwe leverings- en verwerkingsovereenkomst hebben gemeente Almelo, Oldenzaal en Twenterand gezamenlijk een bestuurlijke reactie gestuurd naar de Raad van Commissarissen van Twence Holding. Als reactie hierop heeft Twence op donderdag 30 september 2021 een buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders (kortweg BAVA) uitgeschreven om alle aandeelhouders van informatie te voorzien.

Tevens heeft AVR-Afvalverwerking B.V. (kortweg AVR) bezwaar aangetekend tegen de quasi-inbestedingssituatie. Twence heeft aanvullend onderzoek laten uitvoeren en de uitkomst gedeeld

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelvingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

met AVR en de aandeelhouders. De heer Hebly, advocaat bij Benthem Gratama, concludeert in zijn rapport dat wordt voldaan aan de vereisten voor toepassen van de quasi-inhouse uitzondering en het bezwaar van AVR niet gegrond is.

Financiën

In de nieuwe leverings- en verwerkingsovereenkomst zijn geen verwerkingstarieven voor het huishoudelijk restafval en GFT opgenomen. Het tarieven- en dividendbeleid is in de aandeelhoudersvergadering Twence van 22 april 2021 vastgesteld.

De huidige verwerkingstarieven vormen de basis voor het nieuwe tarievenbeleid, waarbij de volgende uitgangspunten van belang zijn geweest:

- Toetsing aan marktconforme verwerkingstarieven. Getoetst is wat de verwerkingstarieven bij enkele publieke afvalverwerkers zijn en welke resultaten recente aanbestedingen hebben opgeleverd. Er is gekozen om verwerkingstarieven te hanteren die aan de onderkant van het spectrum liggen.
- Verwerkingstarieven zijn minimaal kostendekkend. In lijn met de governance van Twence is bij de RvC getoetst of de voorgestelde verwerkingstarieven aan dit uitgangspunt voldoen. Er is bewust gekozen om niet te kiezen voor een kostprijsbenadering. Mede met het oog op de afzetcontracten voor stoom en warmte is dit bedrijfsgevoelige informatie.

De verwerkingstarieven (exclusief BTW en heffingen) met ingang van 1 juli 2022 zijn:

Gebonden stromen

- Huishoudelijk restafval €78 per ton (huidig € 70)
- GFT €50 per ton (huidig € 32)

Niet gebonden stromen

- Niet-sorteerbaar grof huishoudelijk afval €95 per ton (huidig € 68)
- Afgekeurd PMD €95 per ton

Voor alle aandeelhouders geldt dat conform hierover is bepaald in de statuten van Twence Holding B.V. op exclusieve basis de gebonden stromen bij Twence aangeleverd moeten worden. Voor de niet-gebonden stromen geldt geen exclusieve leverplicht. Wij laten deze stromen door respectievelijke Aktief/Bohero en Nedvang verwerken.

De extra lasten voor de nieuwe overeenkomst bedragen ca. € 175.000. Dit zal worden meegenomen in de afvalstoffenbegroting. Door het afvalbeleid verder te optimaliseren zodat er minder restafval wordt ingezameld en de inzet van de egalisatiereserve afval wordt getracht de verhoging van de afvalstoffenheffing te beperken.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Communicatie

Berkelland maakt geen gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de concept leverings- en verwerkingsovereenkomst huishoudelijk afval Twence.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Niet van toepassing.

Planning en evaluatie

Niet van toepassing.

Alternatieven

Niet van toepassing

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 26-10-2021

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14-09-2021;

b e s l u i t :

Geen zienswijze indienen op de concept leverings- en verwerkingsovereenkomst huishoudelijk afval Twence voor de gebonden stromen zijnde restafval en GFT.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 26-10-2021

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Levering- en verwerkingsovereenkomst Twence

In deze toelichting wordt nader ingegaan op de consequenties voor Berkelland als wij instemmen de nieuwe overeenkomst met Twence.

Afstemming gemeenteraad

Op grond van artikel 160, lid 1, onder e van de Gemeentewet is het college bevoegd tot het aangaan van de overeenkomst met Twence. Op grond van artikel 169, vierde lid van de Gemeentewet wordt bij besluiten van privaatrechtelijke aard die financiële of politieke gevolgen kunnen hebben, de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen. Op grond van die bepaling wordt het voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd.

Verplichting statuten Twence

Statutair zijn aandeelhouders verplicht om hun restafval en GFT bij Twence ter verwerking aan te bieden (gebonden stromen). Daartoe is een leverings- en verwerkingsovereenkomst benodigd. Het niet afsluiten van een nieuwe leverings- en verwerkingsovereenkomst betekent feitelijk dat het aandeelhouderschap beëindigd dient te worden. Daarvoor is een bepaling opgesteld die stelt dat de aandelen voor de nominale waarde (ad €1 per aandeel) moeten worden aangeboden. Afgezien van deze bepaling betekent het einde van het aandeelhouderschap uiteraard ook dat structurele dividenden en bijdragen aan de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen tot een einde komen.

Looptijd overeenkomst

Er wordt een concept leverings- en verwerkingscontract ingaande 1 juli 2022 voor onbepaalde tijd aan alle aandeelhoudende gemeenten ter goedkeuring voorgelegd. Opzegging is mogelijk na 5 jaar.

Verwerkingstarieven

De huidige verwerkingstarieven vormen de basis voor het nieuwe tarievenbeleid. Voor de nieuwe verwerkingstarieven zijn de volgende uitgangspunten van belang geweest:

- Toetsing aan marktconforme verwerkingstarieven.
Getoetst is wat de verwerkingstarieven bij enkele publieke afvalverwerkers zijn en welke resultaten recente aanbestedingen hebben opgeleverd. Er is gekozen om verwerkingstarieven voor te stellen die aan de onderkant van het spectrum liggen.
- Verwerkingstarieven zijn minimaal kostendekkend.

In lijn met de governance van Twence is bij de RvC getoetst of de voorgestelde verwerkingstarieven aan dit uitgangspunt voldoen. Er is gekozen om niet te kiezen voor een kostprijsbenadering. Mede met het oog op de afzetcontracten voor stoom en warmte is dit bedrijfsgevoelige informatie.

De looptijd voor de hierboven genoemde verwerkingstarieven is 5 jaar en dat sluit aan bij de looptijd en opzegmogelijkheden voor een nieuwe leverings- en verwerkingsovereenkomst. De tarieven worden gedurende de looptijd niet geïndexeerd.

Belastingen en heffingen

De verwerkingstarieven zijn exclusief verbrandingsbelasting. Dit betekent dat er een bedrag van ca € 33,- per ton bovenop het verwerkingstarief komt (dit geldt allen voor huishoudelijk restafval, niet voor GFT). De aandeelhouders ontvangen een restitutie van de verbrandingsbelasting, die zijn grondslag vindt in het feit dat bodemassen worden opgewerkt tot secundaire bouwstoffen. Dit percentage bedraagt zestien procent van de verbrandingsbelasting.

Dividendbeleid

- Het dividendbeleid voor de periode 1 juli 2022 – 1 juli 2027 wordt vastgesteld op een jaarlijkse uitkering van veertig procent van de winst na belasting en indien de wettelijke uitkeringstoets dat toestaat vijftig procent van de winst na belasting.
- Jaarlijks wordt een minimum dividend van €7,5 miljoen (€6,25 miljoen voor 2022) uitgekeerd bij een resultaat na belasting hoger dan €12,5 miljoen. Bij een resultaat lager dan €11,6 miljoen wordt €7 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders. Bij een resultaat tussen €11,6 miljoen en €12,5 miljoen wordt €7 miljoen + 60% van het tussenliggende bedrag uitgekeerd. Mocht er hierdoor meer dan vijftig procent van de winst na belasting worden uitgekeerd, dan wordt dat verdisconteerd met de winsten na belasting in toekomstige jaren.
- Indien de solvabiliteit van Twence stijgt tot een waarde boven zestig procent, wordt zestig procent van de winst na belasting als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Mocht

de solvabiliteit groter dan zeventig procent worden, dan gaan de aandeelhouders en Twence met elkaar in gesprek om te bepalen wat de gevolgen zijn voor de dividenduitkering.

Huidige situatie Berkelland restafval en GFT

Voor Berkelland geldt dat het leveren en verwerken van restafval uit Neede is ondergebracht in de bestaande overeenkomst met Twence. Het restafval van Borculo, Ruurlo en Eibergen is ondergebracht in de "Overeenkomst verwerking en transport restafval Regio Achterhoek" met Suez welke op 1 januari 2012 is afgesloten en op 31 december 2021 af loopt. Het GFT van heel Berkelland wordt al geleverd en verwerkt bij Twence. Nu het contract met Suez eind dit jaar afloopt, zijn wij statutair verplicht om de gebonden stromen (zijnde restafval en GFT) te leveren en te laten verwerken bij Twence.

Overeenkomst Suez loopt dit jaar af

De verwerkingsovereenkomst van het restafval (niet Needse deel) met Suez loopt op 31 december 2021 af. De overeenkomst is al 2 keer verlengd en kan niet weer opnieuw worden verlengd. We hadden een zeer gunstige overeenkomst met SUEZ vanwege het lage verwerkingstarief en het feit dat er geen verbrandingsbelasting betaald wordt.

Voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 30 juni 2022 brengen we het restafval van het niet Needse deel ook naar Twence. Dit kan op basis van de huidige overeenkomst met Twence.

Wat betekent de nieuwe overeenkomst voor Berkelland?

De financiële consequenties van de nieuwe overeenkomst zijn doorgerekend op basis van de afvalhoeveelheden van 2019. De gegevens van 2020 zijn niet gebruikt vanwege het Corona effect (meer huishoudelijk afval en grondstoffen ingezameld).

Restafval

In 2019 is 1.306 ton restafval verwerkt bij Twence en 6.121 ton bij Suez.

De totale verwerkingskosten zijn € 474.000,- (€ 339.000,- Suez en € 135.000,- Twence).

Opgemerkt dat contractueel geregeld is dat wij bij Suez geen verbrandingsbelasting betalen. Bij Twence wel.

Bij een gelijkblijvende hoeveelheid restafval betalen wij een verwerkingstarief vanaf 1 juli 2022 van ca. € 580.000. Daar bovenop komt de verbrandingsbelasting ca € 246.000.

In de begroting is jaarlijks een bedrag van € 700.000,- opgenomen voor het verwerken van restafval. Er ontstaat een tekort van € 126.000.

GFT

In 2019 is 7.605 ton GFT ingezameld en verwerkt bij Twence.

De totale verwerkingskosten zijn € 244.000,-. Bij een gelijkblijvende hoeveelheid GFT betalen wij een verwerkingstarief vanaf 1 juli 2022 van € 380.000,-.

In de begroting is jaarlijks een bedrag van € 331.000,- opgenomen voor het verwerken van GFT. Er ontstaat een tekort van € 49.000,-.

De extra lasten bedragen ca. € 175.000. Dit zal worden opgenomen in de afvalstoffenbegroting.

Door het afvalbeleid verder te optimaliseren zodat er minder restafval wordt ingezameld en de inzet van de egalisatiereserve afval wordt getracht de verhoging van de tarieven te beperken.

Geen nieuwe overeenkomst afsluiten met Twence

Als er geen nieuwe overeenkomst met Twence wordt afgesloten dan hebben wij tot 1 juli 2022 de tijd een ander contract af te sluiten. We moeten dan een Europese aanbesteding uitschrijven. Naast de proceskosten die daarmee gemoeid gaan, zijn ook de uitkomsten voor wat betreft de verwerkingstarieven onduidelijk. Gezien de wisselende marktsituatie en de beperkte hoeveelheid huishoudelijk afval dat wij inbrengen zal het verwerkingstarief op basis van marktverkenning in ieder geval hoger zijn dan de tarieven bij Twence volgens de nieuwe overeenkomst.